

Dosarul nr. 2r-718/21

2-17226119-01-2r-05112021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud. N. Pasescic)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, S. Gîrbu, G. Dașchevici)

Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, A. Malîi, I. Dudca)

DECIZIE

23 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Aliona Miron

examinând recursul declarat de către Întreprinderea Mixtă „Agregat”
Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Iliia
Karbachevskii împotriva lui Emmanuil Grinshpun, intervenienți accesorii
Întreprinderea Mixtă „Agregat” Societate pe Acțiuni și Primăria municipiului
Chișinău cu privire la declararea valabilității contractului de vânzare-cumpărare a
imobilului, recunoașterea dreptului de proprietate asupra imobilului, anularea
interdicției aplicată asupra imobilului și repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierii din 27 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin
care a fost respinsă cererea de revizuire depusă de către Întreprinderea Mixtă
„Agregat” Societate pe Acțiuni ca fiind inadmisibilă,

constată:

La 09 martie 2011 Iliia Karbachevskii a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Emmanuil Grinshpun cu privire la declararea valabilității contractului
de vânzare-cumpărare a imobilului, recunoașterea dreptului de proprietate asupra
imobilului și repararea prejudiciului moral.

Ulterior, prin cererea de completare a pretențiilor din acțiune, Iliia
Karbachevskii a solicitat și anularea interdicției aplicate asupra imobilului litigios
prin încheierea din 12 iunie 2008 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău.

Prin hotărârea din 29 martie 2011 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, a
fost admisă acțiunea depusă de către Iliia Karbachevskii, a fost declarat valabil
contractul de vânzare-cumpărare a imobilului amplasat în mun. xxxx, încheiat între
Emmanuil Grinshpun și Iliia Karbachevskii la 10 mai 2007, a fost recunoscut
dreptul de proprietate al lui Iliia Karbachevskii asupra imobilului enunțat și a fost

încasat de la Emmanuil Grinshpun în beneficiul lui Ilia Karbachevskii suma de 30000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral pentru neexecutarea corespunzătoare a obligațiilor contractuale.

Prin încheierea din 24 octombrie 2012 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, a fost respinsă cererea de revizuire înaintată de către ÎM „Agregat” SA ca depusă de către o persoană care nu este în drept să înainteze cerere de revizuire.

Prin decizia din 28 februarie 2013 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis recursul declarat de către ÎM „Agregat” SA, a fost casată încheierea primei instanțe și a fost emisă o nouă încheiere, prin care a fost admisă cererea de revizuire depusă de către ÎM „Agregat” SA, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost restituită cauza spre rejudecare în primă instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 19 iunie 2013 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, a fost introdusă în proces în calitate de intervenient accesoriu ÎM „Agregat” SA, fiind, totodată, dispusă și strămutarea cauzei, după competență, la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău.

Prin hotărârea din 27 februarie 2015 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, a fost respinsă acțiunea depusă de către Ilia Karbachevskii ca neîntemeiată.

Prin decizia din 09 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Ilia Karbachevskii, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost remisă cauza spre rejudecare în primă instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 25 februarie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu Primăria mun. Chișinău.

Prin hotărârea din 20 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, a fost admisă parțial acțiunea depusă de către Ilia Karbachevskii, a fost declarat valabil contractul de vânzare-cumpărare a imobilului amplasat în mun. xxxx, încheiat între Emmanuil Grinshpun și Ilia Karbachevskii la 10 mai 2007, a fost recunoscut dreptul de proprietate al lui Ilia Karbachevskii asupra imobilului enunțat și a fost încuviințat OCT Chișinău să înregistreze contractul de vânzare-cumpărare a imobilului menționat în Registrul bunurilor imobile. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. A fost încasată din contul lui Emmanuil Ghinshpun în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 25000 de lei.

Prin decizia din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către ÎM „Agregat” SA și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La 28 mai 2020 ÎM „Agregat” SA a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a deciziei instanței de apel, admiterea apelului și casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

Prin încheierea din 19 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către ÎM „Agregat” SA.

La 10 noiembrie 2020 ÎM „Agregat” SA a declarat recurs asupra încheierii din 19 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 30 iunie 2021 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de către ÎM „Agregat” SA, a fost casată încheierea din 19 octombrie

2020 a Curții de Apel Chișinău și a fost restituită cererea de revizuire spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 27 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de revizuire depusă de către ÎM „Agregat” SA ca fiind inadmisibilă.

La 29 octombrie 2021 ÎM „Agregat” SA a declarat recurs împotriva încheierii din 27 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii contestate și a deciziei instanței de apel, cu trimiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu încheierea contestată, deoarece instanța de revizuire, la rejudecare, nu a reexaminat motivele de fapt și de drept invocate de către ÎM „Agregat” SA. Or, în partea motivată a încheierii contestate sunt transcrise aceleași temeuri de respingere a cererii de revizuire, care se regăsesc și în partea motivată a încheierii din 19 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

A menționat că, instanța de revizuire nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și, anume, art. 123 alin. (2) CPC și greșit a apreciat circumstanțele noi apărute.

A afirmat că, instanța de revizuire a încălcat dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 20 din Constituția RM și art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că, copia încheierii din 27 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la adresa electronică a ÎM „Agregat” SA la 19 octombrie 2021 (f. d. 256, vol. III).

Astfel, recursul declarat la 29 octombrie 2021, este în termen.

La 05 noiembrie 2021 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f. d. 14, vol. IV), însă intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de trei luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de judecată, după examinarea cererii de revizuire, emite încheiere de respingere a cererii de revizuire

ca fiind inadmisibilă în cazul în care cererea de revizuire contravine prevederilor art. 451 CPC.

Din materialele dosarului rezultă că, la 28 mai 2020 ÎM „Agregat” SA a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 28 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, invocând drept temeiuri ale declarării revizuirii art. 449 lit. b), e), g) și h) CPC.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Având ca temei prevederile enunțate, ÎM „Agregat” SA a anexat la cererea de revizuire încheierea din 20 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Emmanuil Grinshpun împotriva Primăriei mun. Chișinău cu privire la obligarea înregistrării procesului-verbal de recepție finală a bunului imobil, cererea de chemare în judecată depusă de către Emmanuil Grinshpun împotriva ÎM „Agregat” SA și Primăriei mun. Chișinău cu privire la încetarea construcției și la cererea de chemare în judecată depusă de către ÎM „Agregat” SA și Asociația în Condominiu nr. 55/2 mun. Chișinău împotriva lui Emmanuil Grinshpun cu privire la obligarea eliberării trecerii pentru accesul pompierilor și demolarea construcției neautorizate.

Prin încheierea din 20 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție a fost admisă cererea de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Oleg Rotari, a fost constatată violarea drepturilor ÎM „Agregat” SA garantate de articolul 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și de articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, a fost casată încheierea din 23 septembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție, prin care a fost admisă cererea de revizuire depusă de către Iliia Karbachevskii, reprezentat de către avocatul Nicolae Buza și casată decizia din 20 noiembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție, cu reținerea cauzei pentru judecarea recursului declarat de către Emmanuil Grinshpun împotriva hotărârii din 22 ianuarie 2009 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată decizia din 02 decembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție, prin care a fost admis recursul declarat de către Emmanuil Grinshpun, casată hotărârea din 22 ianuarie 2009 a Curții de Apel Chișinău și trimisă cauza spre rejudecare în Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău și a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire din 25 iunie 2015, depusă de către Iliia Karbachevskii, reprezentat de avocatul Nicolae Buza împotriva deciziei din 20 noiembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție, revendicările cu privire la acordarea satisfacției echitabile urmând a fi soluționate de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, prin intermediul Guvernului Republicii Moldova.

La caz, se reține că, în sensul art. 449 lit. b) CPC este de înțeles că, circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire să fi existat obiectiv până la pronunțarea hotărârii, iar revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și a întreprins

toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei, precum și că circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte pot servi temei de revizuire, ci doar atunci când sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, Curtea de Apel Chișinău, examinând cererea de revizuire, justificat a conchis că, încheierea din 20 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție nu constituie o circumstanță nouă în sensul art. 449 lit. b) CP și nu constituie temei de revizuire a deciziei din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău. Or, încheierea enunțată a fost pronunțată după emiterea deciziei din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a cărei revizuire se cere.

La caz, se mai reține că, soluția de a menține hotărârea din 20 ianuarie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, expusă prin decizia din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu a fost bazată pe circumstanțele constatate în cadrul examinării cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de către Emmanuil Grinshpun împotriva Primăriei mun. Chișinău cu privire la obligarea înregistrării procesului-verbal de recepție finală a bunului imobil, cererea de chemare în judecată depusă de către Emmanuil Grinshpun împotriva ÎM „Agregat” SA și Primăriei mun. Chișinău cu privire la încetarea construcției și la cererea de chemare în judecată depusă de către ÎM „Agregat” SA și Asociația în Condominiu nr. 55/2 mun. Chișinău împotriva lui Emmanuil Grinshpun cu privire la obligarea eliberării trecerii pentru accesul pompierilor și demolarea construcției neautorizate, la care face trimitere revizuentul-recurent.

Or, în prezenta cauză, obiectul examinării a constituit recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare, încheiat la 10 mai 2007, între Emmanuil Grinshpun și Ilia Karbachevskii, acțiunea fiind depusă la 09 martie 2011, iar instanța de apel, examinând cauza în ordine de apel, a aplicat prevederile normelor ce se referă la valabilitatea unui contract încheiat între Emmanuil Grinshpun și Ilia Karbachevskii, actele judecătorești emise la acel moment pe cauzele, la care face referire revizuentul-recurent nefiind puse la baza soluției emise de instanța de apel.

În conformitate cu art. 449 lit. e), g) și h) CPC, revizuirea se declară în cazul în care: s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere; Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova; Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Cu referire la temeiul de revizuire prevăzut în art. 449 lit. e) CPC, se reține că, în cazul invocării acestui temei, este important ca actul de dispoziție în cauză să devină irevocabil și ca acest act să fi stat la baza emiterii hotărârii supuse revizuirii.

Nu este suficient ca aceste acte judecătorești care au fost anulate să fie doar anexate în dosar, ci să se regăsească în motivarea acestuia sau să fi fost luat în considerare de instanța de judecată în temeiul art. 123 CPC. În asemenea cazuri, respectivul temei de revizuire devine inoperabil și va constitui o ingerință asupra securității raportului juridic. Instanța competentă va trebui să respingă o astfel de cerere de revizuire ca inadmisibilă.

Prin prisma celor invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, Curtea de Apel Chișinău corect a concluzionat că, prevederile art. 449 lit. e) CPC nu sunt aplicabile la caz, întrucât în decizia din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost indicat expres că, decizia din 20 noiembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție și încheierea din 23 septembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție nu produc efecte juridice la soluționarea prezentei cauze și, prin urmare, încheierea din 20 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție nu poate servi temei de admitere a cererii de revizuire.

La fel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, Curtea de Apel Chișinău corect a concluzionat că, sunt inaplicabile la caz și prevederile art. 449 lit. g) CPC, deoarece în speță, ÎM „Agregat” SA face trimitere la o procedură de reglementare pe cale amiabilă inițiată în cadrul unui alt dosar, precum și prevederile art. 449 lit. h) CPC, deoarece în speță nu s-a stabilit existența unei constatări a Curții Europene a Drepturilor Omului privind încălcarea unui drept sau a unei libertăți fundamentale ale omului sau recunoașterea printr-o declarație de către Guvernul Republicii Moldova despre o asemenea încălcare.

În același context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că, Curtea de Apel Chișinău corect a considerat irelevante argumentele revizuentului precum că, decizia din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă cu violarea drepturilor ÎM „Agregat” SA, garantate de art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și de art.1 din Protocolul nr.1 la Convenție, or, în conformitate cu art. 389 alin. (7) CPC, decizia instanței de apel putea fi atacată cu recurs în modul stabilit de prezentul cod, iar ÎM „Agregat” SA, în cazul în care a considerat că, prin decizia instanței de apel enunțată i-au fost încălcate careva drepturi, urma să întreprindă careva acțiuni în vederea exprimării dezacordului cu actul judecătoresc nominalizat, prin intermediul căilor ordinare de atac, fapt care nu a avut loc, și doar după o perioadă de mai mult de doi ani, ÎM „Agregat” SA a înaintat cerere de revizuire împotriva unui act judecătoresc irevocabil, cu trimitere la inițierea de către Guvernul Republicii Moldova a unei proceduri de reglementare pe cale amiabilă a unei cauze împotriva Republicii Moldova, într-o altă cauză, cu obiect diferit decât prezentul litigiu.

Totodată, instanța de recurs menționează că, revizuirea este o cale de retractare a hotărârii și nu de reformare.

În cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor adoptate, ci în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului și aceste temeiuri trebuie să fie obiective, reale și legale, care s-ar încadra în art. 449

CPC. Aceste temeuri urmează a fi aplicate așa cum le-a determinat norma juridică respectivă.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, admiterea cererii de revizuire, în circumstanțele enunțate, ar contravine și principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art. 6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 31 ianuarie 2012 în cazul Pîrnău și alții contra Moldovei, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care constă în faptul că, nici una dintre părți nu are dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri judecătorești definitive și obligatorie doar cu scopul reexaminării cauzei și adoptării unei noi hotărâri pe marginea acesteia. Competența instanțelor judecătorești superioare de revizuire trebuie să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie apreciată ca un recurs deghizat. O abatere de la principiul respectiv este justificată doar atunci când apare necesitatea în virtutea circumstanțelor de un caracter substanțial și obligatoriu.

În contextul celor expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, Curtea de Apel Chișinău temeinic și legal a respins cererea de revizuire depusă de către ÎM „Agregat” SA ca fiind inadmisibilă, iar recurentul nu a invocat în recurs nici un argument, ce ar răsturna concluzia Curții de Apel Chișinău.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea contestată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Întreprinderea Mixtă „Agregat” Societate pe Acțiuni.

Se menține încheierea din 27 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Ilia Karbachevskii împotriva lui Emmanuil Grinshpun, intervenienți accesorii Întreprinderea Mixtă „Agregat” Societate pe Acțiuni și Primăria municipiului Chișinău cu privire la declararea valabilității contractului de vânzare-cumpărare a imobilului, recunoașterea dreptului de proprietate asupra imobilului, anularea interdicției aplicată asupra imobilului și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Aliona Miron